

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

JĘZYK POLSKI (klasy II a, c, d, e)

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

I Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów za poszczególne formy aktywności : odpowiedź ustna, minimum cztery prace klasowe w semestrze, różnego typu (co najmniej jedna praca klasowa w semestrze sprawdzająca umiejętności czytania i interpretowania tekstu literackiego, wypracowanie klasowe, jedno w semestrze, min. dwie prace kontrolne z gramatyki), zadania domowe (różnego typu), aktywność na zajęciach; dyktanda – min. .trzy w semestrze.

II Dodatkowe formy sprawdzania aktywności: referat, prezentacja multimedialna, praca na lekcji (indywidualna i grupowa), sporządzenie notatki, recytacja, prace literacko-plastyczne, inne.

III Wymagania ramowe na poszczególne oceny:

ocena	wymagania
dopuszczająca	Uczeń opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji. Zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji. W miarę regularnie odrabia zadane prace, choć niektóre błędnie. Potrafi uczestniczyć w pracy na lekcji.
dostateczna	Uczeń opanował najważniejsze treści przedmiotowe oraz posiada proste, uniwersalne umiejętności rozwiązywania problemów typowych o średnim stopniu trudności. Jest dość sumienny i raczej aktywny.
dobra	Uczeń opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych. Jest sumienny i dość aktywny. Potrafi samodzielnie rozwiązać zadania z zakresu literatury i języka.
bardzo dobra	Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji. Jest samodzielny, aktywny i sumienny.
celująca	Uczeń wykonuje prace dodatkowe, a jego wiedza i umiejętności wykraczają ponad poziom programu ogólnego. Jest twórczy, aktywny i sumienny. Interesuje się przedmiotem i rozwija się indywidualnie. Jego wypowiedzi ustne oraz pisemne są logiczne, spójne i poprawne pod względem językowym. Osiąga także sukcesy w konkursach .

IV Ogólne zasady oceniania śródrocznych i rocznych osiągnięć ucznia z języka polskiego:

1. Przedmiotem oceny śródrocznej i rocznej ucznia są:

- a) wiedza przedmiotowa;
- b) umiejętność komunikowania się poprzez mówienie, czytanie, pisanie, słuchanie;
- c) umiejętność rozwiązywania problemów, uzasadniania, wnioskowania, argumentowania;
- d) kreatywność;
- e) gotowość do stosowania wiedzy zdobytej na innych lekcjach w nauce języka polskiego.

2. Oceny klasyfikacyjne i śródroczne ustalane są w skali od 1 do 6. Oceny te wystawiane są na podstawie ocen cząstkowych, które mają różną wagę:

- a) prace klasowe, sprawdziany, testy -6;
- b) dyktanda – 5;
- c) recytacje dłuższych i trudniejszych , ze względu na język i formę wypowiedzi literackiej, utworów – 5;

- d) poprawa prac klasowych, sprawdzianów, testów – 4;
- e) odpowiedź ustna z historii literatury i teorii literatury - 4;
- f) samodzielna, funkcjonalna analiza wiersza -6;
- g) odpowiedź z gramatyki, wraz z praktycznym wykorzystaniem wiedzy – 5;
- h) poprawa recytacji -2;
- i) praca domowa z gramatyki – 4;
- j) wypracowanie domowe - 4;
- k) prezentacja multimedialna (w zależności od stopnia trudności) – od 4 do 5;
- l) praca na lekcji – 3;
- m) aktywność – 3;
- n) prowadzenie zeszytu – 3.

Ocena śródroczna i roczna zbliżona jest do ważonej.

Nauczyciel wystawia uczniowi bieżącą ocenę, przekazuje mu ustnie lub pisemnie informację o tym, co zostało wykonane dobrze, a nad czym powinien jeszcze popracować, co poprawić i dlaczego. Nauczyciel wskazuje również sposoby i możliwości poprawy oceny, ustala termin poprawy.

3. Przeliczenie procentowe liczby punktów na stopnie:

Lp.	% uzyskanych punktów	ocena
1.	0% - 30%	niedostateczny
2.	31% - 50%	dopuszczający (31% dop. -; 49-50 % dop. +)
3.	51% - 70%	dostateczny (51% dost. - ; 69-70 % dost.+)
4.	71% - 90%	dobry (71 % db -; 89-90 % db +)
5.	91% - 96%	bardzo dobry (91% bdb -; 96 % bdb +)
6.	97% - 100%	celujący

W ocenianiu bieżącym mogą być stosowane plusy i minusy, jeśli procent uzyskanych punktów jest zbliżony do oceny wyższej lub niższej (np. 90% - dobry plus; 31 % - dopuszczający minus).

4. Kryteria oceny prac pisemnych:

- a) temat (zrozumienie tematu, zgodność wypracowania z tematem, stopień wyczerpania tematu, rozwinięcie tematu);
- b) kompozycję pracy (trójdzielność wypowiedzi: wstęp, rozwinięcie, zakończenie kompozycja wypracowania zgodna z rodzajem wypowiedzi pisemnej);
- c) styl (styl jasny swobodny, funkcjonalny, barwny, dostosowany do formy wypowiedzi);
- d) język (poprawność gramatyczna);
- e) zapis (poprawność ortograficzna i interpunkcyjna).

Poszczególne formy wypowiedzi pisemnej **moga** być sprawdzane wg poniższych kryteriów:

Numer kryterium	Kryteria oceny rozprawki	Liczba punktów
I Temat (0 - 6)		
I	Zgodność całości tekstu z tematem.	0-1p.
II	W rozwinięciu zgodne z tematem: - podanie co najmniej dwóch trafnych przykładów lub argumentów, - komentowania przykładów lub rozwinięcie argumentów (co najmniej dwóch).	0-1p. 0-1p. 0-2p.
III	Podsumowanie rozważań (wnioski).	0-1p.
II Kompozycja (0 - 3)		
IV	Trójdzielna kompozycja tekstu, z zachowaniem właściwych proporcji i akapitów.	0-1p.
V	Spójność tekstu (istnieją nawiązania pomiędzy poszczególnymi częściami pracy).	0-1p.
VI	Logiczne uporządkowanie tekstu (nie pojawiają się nieuzasadnione powtórzenia).	0-1p.
III Język i styl (0-4)		
VII	Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]	0-3 p.
VIII	Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]	0-1p.
IV Zapis(0-3)		
IX	Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.] [dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.]	0- p.
XI	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]	0-1p.

Podanie

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zrealizowanie elementów formalnych podania (umieszczenie imienia i nazwiska nadawcy oraz jego adresu, nazwy miejscowości i daty, adresata podania, podpisu autora podania)	0–1p.
II	Sformułowanie i uzasadnienie prośby dostosowane stylem do sytuacji komunikacyjnej	0–1p.
III	Zgodne z normą posługiwanie się fleksją, frazeologią, składnią; przestrzeganie poprawności stylistycznej (dopuszczalny jeden błąd).	0–1p.
IV	Przestrzeganie poprawności ortograficznej (dopuszczalny jeden błąd) i poprawności interpunkcyjnej (dopuszczalny jeden błąd); dyslektycy (dopuszczalne 2 bł. ort. I 2 bł. int.)	0–1p.
V	Stosowny układ graficzny (rozplanowanie wszystkich elementów podania)	0–1p.

Charakterystyka

Numer kryterium	Kryteria oceny	Liczba punktów
I Temat (0 - 6)		
I	Przedstawienie postaci	0-1p.
II	Opis wyglądu zewnętrznego (co najmniej trzy informacje, np. wiek, kolor oczu, włosów)	0-1p.
III	Poprawne nazwanie i opisanie cech charakteru	0-1p.
IV	Uzasadnienie co najmniej czterech cech charakteru – przywołanie przykładów z tekstu.	0-1p.
V	Zredagowanie oceny postaci (wnioski, opinie, refleksje).	0-1p.
VI	Praca poprawna pod względem merytorycznym.	0-1p.
II Kompozycja (0-3)		
VII	Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji, akapity	0-1p.
VIII	Spójność tekstu	0-1p.
IX	Logiczność [nie występują nieuzasadnione powtórzenia]	0-1p.
Język i styl (0-4)		
X	Poprawność językowa [0-3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. - 1p.; 6bł. i więcej 0p.]	0-3p.
XI	Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]	0-1p.
Zapis (0-3)		
XII	Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.] [dla uczniów z dysleksją: 0bł.-3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.]	0-2p.
XIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]	0-1p.

List

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zmieszczenie nazwy miejscowości i daty.	0-1p.
II	Zamieszczenie stosownego nagłówka i złożenie podpisu.	0-1p.
III	Wstęp - stosowna ze względu na adresata formuła rozpoczynająca list.	0-1p.
IV	Rozwinięcie - stosowność treści ze względu na adresata i cel korespondencji.	0-1p.
V	Zakończenie - zamieszczenie stosownego zwrotu kończącego list.	0-1p.
VI	Logiczne uporządkowanie tekstu (nie pojawiają się nieuzasadnione powtórzenia)	0-1p.
VII	Spójność tekstu (istnieją stylistyczne nawiązania między częściami listu)	0-1p.
VIII	Zgodność treści listu z celem korespondencji.	0-1p.
IX	Stosowność stylu ze względu na treść listu i adresata.	0-1p.
X	Stosowanie zwrotów grzecznościowych.	0-1p.
XI	Poprawność językowa [0-3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. - 1p.; 6bł. i więcej 0p.]	0-3p.
XII	Przestrzeganie zasad ortografii (dopuszczalny jeden błąd, dyslektycy dwa błędy)	0-1p.

XIII	Przestrzeganie zasad interpunkcji (dopuszczalne dwa błędy, dyslektycy trzy błędy)	0-1p.
XIV	Stosowny układ graficzny i estetyka listu.	0-1p.

Kryteria oceny zaproszenia

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Wskazanie adresata, nadawcy, miejsca, czasu, celu [<i>kogo zapraszamy, kto zaprasza, gdzie, kiedy, na co</i>]	0–1p.
II	Zastosowanie wyrazu o charakterze perswazyjnym – co najmniej jeden	0–1p.
III	Spójność tekstu	0–1p.
IV	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	0–1p.
V	Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny; dla uczniów z dysleksją – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne]	0–1p.

Kryteria oceny dedykacji

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Wskazanie adresata, okoliczności, nadawcy, miejsca i czasu [komu dedykujemy; z jakiej okazji (za co, w jakich okolicznościach); kto dedykuje; gdzie (miejscowość); kiedy (data)]	0–1p.
II	Spójność tekstu	0–1p.
III	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	0–1p.
IV	Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny; dla uczniów z dysleksją – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne]	0–1p.
V	Trafne i poprawne użycie cytatu [fakultatywnie] oraz estetyka zapisu (czystość, czytelność, brak skreśleń)	0–1p.

Kryteria oceny ogłoszenia typu zawiadomienie

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zapis najważniejszych informacji [<i>kogo zawiadamiamy, o czym – cel, czas, miejsce, kto zawiadamia</i>]	0–1p.
II	Stosowanie wyrazów o charakterze perswazyjnym [co najmniej jeden]	0–1p.

III	Spójność tekstu	0–1p.
IV	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	0–1p.
V	Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny; dla uczniów z dysleksją – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne]	0–1p.

Kryteria oceny streszczenia

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Przedstawienie najważniejszych faktów, wydarzeń w sposób chronologiczny	0–1p.
II	Obiektywizm (brak ocen, komentarzy, uwag, refleksji)	0–1p.
III	Spójność, logiczność tekstu, określona ilość wypowiedzi (7-8 zdań)	0–1p.
IV	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	0–1p.
V	Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny; dla uczniów z dysleksją – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne]	0–1p.

Kryteria oceny recenzji książki

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I Temat (0-7)		
I	Trafny tytuł [związany z treścią pracy]	0–1p.
II	Podanie podstawowych informacji o książce i jej twórcach – co najmniej trzy informacje [<i>autor, tytuł, ilustrator, tłumacz, miejsce i rok wydania, wydawnictwo</i>]	0–1p.
III	Przedstawienie problematyki utworu	0–1p.
IV	Subiektywna ocena różnych elementów książki – co najmniej cztery elementy [np. <i>kompozycja, przebieg akcji, postawy bohaterów, język, elementy edytorskie – ilustracje, wygląd okładki, strony tytułowej</i>]	0–2p.
V	Stosowanie słownictwa perswazyjnego	0–1p.
VI	Poprawność pracy pod względem merytorycznym	0–1p.

II Kompozycja (0–3)		
VII	Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji	0–1p.
VIII	Spójność tekstu	0–1p.
IX	Logiczność [nie występują nieuzasadnione powtórzenia]	0–1p.
Język i styl (0-4)		
X	Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]	0-3p.
XI	Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]	0-1p.
Zapis (0-3)		
XII	Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.] [dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.]	0-2p.
XIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]	0-1p.

Kryteria oceny recenzji filmu

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I Temat (0-8)		
I	Trafny tytuł [związany z treścią pracy]	0–1p.
II	Podanie podstawowych informacji o filmie i jego twórcach – co najmniej cztery informacje [<i>tytuł, czas powstania, reżyser, autor scenariusza, scenograf, kostiumolog, kompozytor muzyki, obsada aktorska</i>]	0–1p.
III	Przedstawienie problematyki filmu	0–1p.
IV	Subiektywna ocena różnych elementów filmu – co najmniej cztery elementy [np. <i>reżyseria, scenariusz, scenografia, kostiumy, praca statystów, kaskaderów, muzyka, montaż, dźwięk, dubbing, efekty specjalne, nastrój</i>]	0–2p.
V	Subiektywna ocena gry aktorów	0–1p.
VI	Stosowanie słownictwa perswazyjnego	0-1p.
VII	Poprawność pracy pod względem merytorycznym	0–1p.

II Kompozycja (0–3)		
VII	Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji	0–1p.
VIII	Spójność tekstu	0–1p.
IX	Logiczność [nie występują nieuzasadnione powtórzenia]	0–1p.
Język i styl (0-4)		
X	Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]	0-3p.
XI	Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]	0-1p.
Zapis (0-3)		
XII	Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.] [dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.]	0-2p.
XIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]	0-1p.

Kryteria oceny opowiadania twórczego

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I Temat (0-6)		
I	Rozwinięcie tematu (określenie elementów świata przedstawionego, czyli <i>gdzie, kiedy, kto, w jaki sposób</i>)	0–2p.
II	Trafny tytuł [odpowiedni do treści opowiadania]	0–1p.
III	Przedstawienie przyczynowo - skutkowego toku zdarzeń.	0–1p.
IV	Ciekawy sposób prowadzenia narracji [osiągnięty na przykład dzięki prawidłowemu wprowadzeniu do toku narracji kilkudzaniowego opisu; np. opisu przedmiotu, krajobrazu, wyglądu zewnętrznego postaci, sytuacji, przeżyć wewnętrznych; lub elementów charakterystyki postaci]	0–2p.
II Kompozycja (0–3)		
V	Trójdzielność wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) zachowaniem właściwych proporcji, akapity	0–1p.
VI	Spójność	0–1p.

VII	Logiczność [brak powtarzania tych samych treści]	0–1p.
Język i styl (0-4)		
VIII	Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]	0-3p.
IX	Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]	0-1p.
Zapis (0-3)		
X	Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.] [dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.]	0-2p.
XI	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]	0-1p.

Kryteria oceny opowiadania z dialogiem

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I Temat (0-6)		
I	Rozwinięcie tematu (określenie elementów świata przedstawionego, czyli <i>gdzie, kiedy, kto, w jaki sposób</i>)	0–2p.
II	Trafny tytuł [odpowiedni do treści opowiadania]	0–1p.
III	Przedstawienie przyczynowo - skutkowego toku zdarzeń	0–1p.
IV	Poprawne i celowe wprowadzenie dialogu w tok narracji [co najmniej jeden przykład składający się z co najmniej sześciu wypowiedzi]	0–1p.
V	Poprawne stosowanie uzupełnień dialogowych [co najmniej trzy przykłady]	0-1p.
II Kompozycja (0–3)		
VI	Trójdzielność wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji	0–1p
VII	Spójność	0–1p.
VIII	Logiczność [brak powtarzania tych samych treści]	0–1p.
Język i styl (0-4)		
IX	Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]	0-3p.

X	Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]	0-1p.
Zapis (0-3)		
XI	Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.] [dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.]	0-2p.
XII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]	0-1p.

Kryteria oceny opisu dzieła sztuki – reprodukcji obrazu

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I Temat (0-10)		
I	Realizacja tematu [opowiadanie nie może dominować nad opisem]	0–1p.
II	Krótką informacją o dziele i jego twórcy	0–1p.
III	Określenie tematyki obrazu [np. <i>portret, pejzaż, martwa natura, scena batalistyczna, scena rodzajowa, malarstwo abstrakcyjne, akt</i>]	0–1p.
IV	Wyodrębnienie i nazwanie charakterystycznych elementów przedstawionych na pierwszym planie obrazu	0–1p.
V	Wyodrębnienie i nazwanie charakterystycznych elementów przedstawionych na drugim planie obrazu	0-1p.
VI	Opis tła obrazu	0-1p.
VII	Określenie nastroju	0-1p.
VIII	Nazwanie cech charakterystycznych dla poszczególnych elementów– np. ich kształt, wielkość, kolor [nie wystarcza pojedyncze stwierdzenie ani wskazanie tylko jednej cechy dla różnych elementów]	0-1p.
IX	Stosowanie słownictwa określającego stosunki przestrzenne – co najmniej cztery przykłady [np. <i>na pierwszym planie, obok, z prawej strony, poniżej, u dołu</i>]	0-1p.
X	Sformułowanie własnych wrażeń lub refleksji	0-1p.
II Kompozycja (0–2)		
XI	Trójdzielność wypowiedzi	0–1p.

XII	Spójność	0–1p.
Język i styl (0-4)		
XIII	Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]	0-3p.
XIV	Funkcjonalność stylu	0-1p.
Zapis (0-3)		
XV	Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.] [dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.]	0-2p.
XVI	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]	0-1p.

Kryteria oceny przemówienia (ustnego)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zgodność przemówienia z tematem	0–1p.
II	Wstęp – apostrofa do słuchaczy, wyjaśnienie powodu spotkania, określenie celu przemówienia	0–1p.
III	Rozwinięcie tematu w ramach określonej koncepcji ucznia	0–1p.
IV	Zakończenie – np. uogólnienie, refleksja, aforyzm, sentencja, odpowiedni cytat	0–1p.
V	Występowanie wyrazów i zwrotów dotyczących czasu i miejsca, w którym odbywa się spotkanie [np. <i>szczególna data, pamiętny dzień, niezwykła chwila, niezapomniane miejsce</i>]	0–1p.
VI	Występowanie zwrotów skierowanych do słuchaczy – co najmniej 2 przykłady poza wstępną apostrofą [np. <i>mili goście, szanowni państwo, panie i panowie, zacni zebrani, drogie koleżanki i drodzy koledzy</i>]	0–1p.
VII	Występowanie słów wyrażających stosunek do własnej wypowiedzi [np. <i>mam zaszczyt, jestem wzruszony, przypadł mi miły obowiązek</i>]	0–1p.
VIII	Spójność wypowiedzi	0–1p.
IX	Logiczność wypowiedzi	0–1p.

X	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	0–1p.
XI	Funkcjonalność stylu wypowiedzi – styl dostosowany do audytorium, sugestywność, jasność, rzeczowość, zrozumiałość wypowiedzi	0–1p.
XII	Płynność wypowiedzi [odpowiednie tempo mówienia, uczeń może przyspieszyć tylko wtedy, gdy ma to służyć do osiągnięcia jakiegoś efektu]	0–1p.
XIII	Wyraźne mówienie [uczeń jest słyszany i rozumiany]	0–1p.
XIV	Wyraziste mówienie [odpowiednie akcentowanie najważniejszych miejsc wystąpienia, modulacja głosu, pauzy, unikanie monotonii]	0–1p.
XV	Odpowiednie gesty, mimika, postawa przemawiającego [nie rozpraszają słuchaczy, podkreślają najważniejsze elementy wystąpienia, służą utrzymywaniu kontaktu ze słuchającymi]	0–1p.

Kryteria oceny recytacji

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Znajomość tekstu [dwa nieznaczące błędy (w tym podpowiedzi nauczyciela) – 2 punkty; od 3 do 5 błędów – 1punkt; liczne błędy, podpowiedzi wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria; uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną]	0–2p.
II	Właściwe tempo mówienia [dostosowane do sytuacji ukazanej w wierszu, fragmencie prozy; przestrzeganie znaków interpunkcyjnych, przerzutni]	0–1p.
III	Wyraźne mówienie [uczeń jest słyszany i rozumiany]	0–1p.
IV	Wyraziste mówienie [uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji ukazanej w wierszu, fragmencie prozy; głosem wyraża uczucia, zaniepokojenie, wzruszenie itp.]	0–1p.

Prace pisemne (sprawdziany, testy, dyktanda, wypracowania) są sprawdzane według znanych uczniowi kryteriów. Przy oddawaniu prac nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do jego pracy. Wyjaśnienie to może być:

- metryczką umiejętności sprawdzanych i osiągniętych przez ucznia dołączoną do pracy,
- pisemnym komentarzem do pracy,
- komentarzem ustnym,
- komentarzem częściowo pisemnym i częściowo ustnym.

Każdy komentarz będzie zawierał:

- wyszczególnienie i docenienie dobrych stron ucznia,
- wskazanie treści wymagających poprawienia lub dodatkowej pracy ucznia,
- wskazówki, w jaki sposób uczeń powinien poprawić pracę,
- wskazówki, w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej.

5. Kryteria oceny wypowiedzi ustnych (na podstawie materiałów CKE)

Realizacja wypowiedzi	Zgodność wypowiedzi z poleceniem	Stopień realizacji polecenia	Jakość realizacji polecenia	Poprawność rzeczowa, językowa i terminologiczna	Ocena
Wypowiedź spełnia warunki odpowiedzi ustnej (jest odpowiedzią na temat).	Wypowiedź w całości zgodna z poleceniem.	Realizacja wszystkich elementów polecenia .	Realizacja pogłębiona (co najmniej dwa elementy powinny być pogłębione) .	Wypowiedź bezbłędna	celujący
			Realizacja powierzchowna.	Wypowiedź z błędami (usterkami).	bardzo dobry
		Realizacja niektórych elementów polecenia .	Realizacja pogłębiona (co najmniej jeden element powinien być pogłębiony).	Wypowiedź z błędami (usterkami).	dobry
			Realizacja powierzchowna	Wypowiedź bezbłędna.	
	Wypowiedź częściowo zgodna z poleceniem .	Realizacja wszystkich elementów polecenia .	Realizacja pogłębiona (co najmniej jeden element powinien być pogłębiony)	Wypowiedź z błędami(usterki językowe,2 błędy rzeczowe,2 terminologiczne)	dostateczny
			Realizacja powierzchowna	Wypowiedź bezbłędna	

		Realizacja niektórych elementów polecenia .	Realizacja powierzchowna	Wypowiedź z błędami (dopuszczalne 2 błędy językowe, 2 błędy rzeczowe, 2 błędy terminologiczne).	dopuszczający

Wypowiedź zgodna z poleceniem to wypowiedź, której myśl przewodnia nawiązuje do polecenia, a wszystkie elementy treści się z nią wiążą.

Wypowiedź częściowo zgodna z poleceniem to wypowiedź, której myśl przewodnia nawiązuje do polecenia, ale nie wszystkie elementy treści się z nią wiążą.

Realizacja pogłębiona to realizacja, w której wnikliwie omówiono co najmniej jeden z elementów polecenia.

Realizacja powierzchowna to realizacja, w której omówienia wszystkich z uwzględnionych w wypowiedzi elementów polecenia mają charakter ogólnikowy (pobieżny).

IV. Indywidualizacja pracy z uczniem.

1. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Indywidualizacja pracy z uczniem z trudnościami dydaktycznymi dotyczy :

- **indywidualnych możliwości rozwojowych i dydaktycznych ucznia/indywidualnych możliwości dydaktycznych ucznia**

wówczas nastąpi:

- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań,
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie,
- wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury,
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego,
- formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady,
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień,
- zezwolenie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach,
- wydłużanie czasu na powtórzenia i opanowanie materiału.

- **specyficznych trudności w uczeniu się – dysleksja**

wówczas:

- technika czytania będzie sprawdzana na wybranych fragmentach tekstów zadawanych do opracowania w domu,

- wydłużony zostanie czas na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby nauczyciel będzie pomagać w ich odczytaniu,
- sprawdziany i kartkówki będą przygotowywane w formie testów,
- czytanie lektur szkolnych zostanie rozłożone w czasie,
- uwzględnione zostaną trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem,
- częściej będą sprawdzane zeszyty szkolne ucznia, ustalony zostanie sposób poprawy błędów, oceniane będą: poprawność i sposób wykonania prac,
- uczniowi zostanie dany czas na przygotowanie się do pisania dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie;
- w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczeń będzie najpierw tworzył schematy pracy, planował kompozycję wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie),
- zostaną podane jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, język, zapis, kompozycja itd.),
- przypadku trudności z odczytaniem pracy uczeń będzie odpytywany ustnie.

*Uczniowie z dysleksją rozwojową:

- a) w wypowiedzi ustnej kładziony będzie nacisk na treść, a nie na błędy językowe,
- b) w wypowiedziach pisemnych najważniejsze będą wiadomości, a nie błędy ortograficzne ,
- c) dostosowane będą kryteria oceniania dyktand do zaleceń PPP,
- d) podczas sprawdzianów umożliwiające zostanie uczniom korzystanie ze słowników.

*Uczniowie z dysgrafią i dysortografią:

- a) zwrócona będzie uwaga na merytoryczną zawartość prac pisemnych,
- b) uczeń będzie miał możliwość korzystania ze słowników ortograficznych,
- c) dostosowane zostaną kryteria oceniania dyktand do możliwości uczniów doceniamy postępy w dziedzinie ortografii,
- d) nauczyciel będzie mobilizował ucznia do ciągłej pracy nad utrwaleniem zasad ortograficznych,
- e) zaproponowany zostanie zestaw ćwiczeń do pracy samodzielnej lub pracy na zespole dydaktyczno-wyrównawczym.

Kategorie błędów ortograficznych w pracach uczniów dyslektycznych:

Do błędów ortograficznych w pracach uczniów ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- u – ó, ż – rz, h – ch,
- łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

Do błędów graficznych w pracach uczniów ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów,
- mylenie liter:
 - podobnym kształcie (a – o, l – ł, n – r, m – n, u – w, e – ě, a – ą, i – j),
 - dużych i małych,
 - rzadziej używanych (h – H, F – F, L – F),
 - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (b- p, d – t, w – f, g – k, dz – c, sz – s, l – y, ę – em, ą – om, ś – ź, ć – dź),
 - różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (p – b, d – b) lub poziomej (m – w, n – u, b- p, d – g, p – g),
- ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym:
 - oznaczania miękkości nad literami, kropek (dź, ż, i, j),
 - „ogonków” przy literach ą lub ę i kreski (wężyka) przy literach O, t lub ł,

- błędy dotyczące podziału wyrazu lub całego zdania,
- utratę dźwięczności (brzóska zam. brzózka).

2. Indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym

Uczniowie zdolni (cytuję za ORE) *odznaczają się ciekawością świata i wyjątkową aktywnością poznawczą. Zadają mnóstwo pytań, przy czym wcześniej pojawiają się kwestie abstrakcyjne (szczególnie cenne przy omawianiu lektury, ale także w kształceniu językowym, np. w zrozumieniu zasad poprawności językowej). Są dociekliwi, otwarci na nowe doświadczenia i problemy. Konsekwentnie dążą do zdobycia wiedzy, np. wyjaśnienia niezrozumiałych sformułowań czy niejasności świata przedstawionego utworu (zadają też pytania, które bywają uciążliwe dla nauczyciela). Badając rzeczywistość, wychwytują to, co istotne. Mają dużo wiadomości o świecie, które potrafią odnieść np. do tematyki poruszanej na lekcji i dzięki którym są w stanie stworzyć sobie wzorzec mentalny omawianej lektury (więc lepiej ją rozumieją). Posiadają własne pasje i zainteresowania, o których mówią na lekcji, stosując bogate, specjalistyczne słownictwo.*

Praca z uczniem zdolnym obejmuje:

- a) indywidualne lub grupowe przygotowanie uczniów do konkursów polonistycznych,
- b) wprowadzanie dodatkowych zadań na sprawdzianach, testach,
- c) zadawanie dodatkowych prac z języka polskiego (referatów, wypracowań o tematyce lub/i problematyce wykraczającej poza program nauczania danej klasy),
- d) wprowadzenie testów wiedzy i umiejętności (obejmujących także zadania rozbudowane, wieloczynnościowe zadania otwarte, jakimi są wypracowania uczniowskie na wskazany temat w podanej formie wypowiedzi),
- e) zachęcanie i motywowanie do poszukiwania informacji w różnych źródłach, ich selekcji pod kątem wiarygodności lub przydatności do wykonania zadania, porządkowania i przetwarzania informacji, wykorzystywania posiadanej wiedzy z różnych,
- f) wykorzystywanie różnorodnych metod aktywizujących uczniów, które obligują ich do zgłaszania pomysłów, rozwiązywania problemów, przewodzenia grupie.

V. Warunki uzyskania wyższej niż przewidywana oceny z zajęć edukacyjnych (rocznej).

Nauczyciel informuje uczniów o przewidywanych dla nich ocenach na dwa tygodnie przed posiedzeniem rocznej klasyfikacyjnej rady nauczycieli. Uczeń ma prawo wystąpić z prośbą o poprawę oceny rocznej na wyższą niż przewidywana. Uczeń może ubiegać się o otrzymanie oceny o jeden stopień wyższej niż przewidywana, jeżeli wszystkie nieobecności na danych zajęciach zostały przez niego usprawiedliwione; uczestniczył we wszystkich sprawdzianach (a w razie nieobecności zaliczył je w wyznaczonych przez nauczyciela terminach); uzyskane przez ucznia oceny cząstkowe wskazują na możliwość opanowania materiału na wyższą ocenę. Jeżeli uczeń spełnia wymienione warunki, pisze test sprawdzający wiedzę z całego roku w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Sprawdzian obejmuje materiał dotyczący wymagań programowych na daną ocenę. Podwyższenie oceny może nastąpić o jeden stopień w stosunku do przewidywanej oceny, jeśli uczeń wykaże się stuprocentową wiedzą wymaganą na ocenę, o którą się ubiega.

VI. Sposoby i terminy poprawy ocen cząstkowych.

Uczeń, który otrzymał z klasówki ocenę niedostateczną, ma prawo jej poprawy; oceny niedostateczne mogą być poprawiane tylko raz, w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od oddania przez nauczyciela ocenionych klasówek, w trakcie zajęć lekcyjnych bądź pozalekcyjnych; oceny z poprawy klasówki są wpisywane do dziennika lekcyjnego – jedynie ponowna ocena niedostateczna nie jest wpisywana do dziennika.

Ocenę wyższą niż niedostateczną otrzymaną z klasówki uczeń może poprawić w terminie nie przekraczającym dwóch tygodni od daty oddania ocenionej klasówki, w trakcie zajęć lekcyjnych bądź pozalekcyjnych.

VII. Zagrożenie oceną niedostateczną.

Nauczyciel informuje uczniów i rodziców/opiekunów uczniów o zagrożeniu oceną niedostateczną na dwa tygodnie przed posiedzeniem klasyfikacyjnej rady nauczycieli (rocznym).

Jeżeli uczeń na I półroczu otrzymał ocenę niedostateczną, ustala z nauczycielem termin zaliczenia wskazanego przez polonistę materiału (do 31 marca). Jeżeli zakres materiału jest bardzo obszerny, uczeń może rozłożyć sobie jego zaliczenie na dwa terminy. W przypadku niezaliczenia przez ucznia zagadnień lub niezgłoszenia się w wyznaczonym terminie, traci on możliwość poprawy oceny. W przypadku niezaliczenia zrealizowanego materiału w pierwszym półroczu, uczeń nie może otrzymać pozytywnej oceny rocznej. Uczeń ma możliwość skorzystania z konsultacji, zajęć dydaktyczno - wyrównawczych prowadzonych przez nauczyciela w celu uzupełnienia braków.

VIII. Uczeń nieklasyfikowany.

Uczeń, który opuści 50% lekcji, może nie być klasyfikowany z przedmiotu. Ma prawo zaliczyć materiał z I pół. w terminie ustalonym przez, aby umożliwić kontynuację nauki w drugim półroczu. Jeżeli uczeń ze sprawdzianu uzyska ocenę niedostateczną, ma możliwość poprawienia jej na wyższą na warunkach takich jak w pkt. V.

IX. Sposoby i terminy konsultacji z rodzicami w celu wyjaśnienia i uzasadnienia wystawionych ocen oraz omówienia postępów w nauce i zachowaniu.

Rodzice uczniów mają wgląd do poprawionych prac pisemnych (sprawdzianów, klasówek, testów, wypracowań klasowych, wypracowań domowych pisanych na kartkach) swoich dzieci w szkole po ustaleniu terminu z nauczycielem. Praca pisemna może być także przekazywana rodzicowi (na jego prośbę) jako kopia do domu.

Szczegółowe wyjaśnienia i uzasadnienia wystawionych ocen oraz omówienie postępów w nauce i zachowaniu nauczyciel przekazuje rodzicom w czasie wywiadówek, podczas indywidualnych rozmów z rodzicami, konsultacji ustalonych drogą telefoniczną lub za pośrednictwem wychowawcy. Ustalenie terminu konsultacji może odbywać się także poprzez pocztę z wykorzystaniem funkcji dziennika elektronicznego.

X. Uczeń zawsze jest przygotowany z trzech ostatnich tematów (ustalenie nie obejmuje lekcji powtórzeniowych).

Uczeń może być w półroczu maksymalnie trzy razy nieprzygotowany (bez podania powodu) do lekcji. Nie można zgłosić braku pracy domowej jako nieprzygotowania do lekcji, np. prezentacji, referatu, projektu, jeśli była ona zapowiedziana z kilkudniowym/kilkutygodniowym wyprzedzeniem. Nieprzygotowanie uczeń zgłasza na początku zajęć lekcyjnych, podczas sprawdzania obecności; nieprzygotowanie do zajęć obejmuje brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń i podręcznika, pracy domowej i nieopanowanie wiedzy z zakresu trzech ostatnich jednostek lekcyjnych. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania po chorobie trwającej co najmniej jeden tydzień; może on zgłosić nieprzygotowanie do zajęć przez trzy dni od powrotu do szkoły (nieprzygotowanie dotyczyć może wyłącznie treści realizowanych w czasie jego nieobecności w szkole).

XI. Ustalenia dodatkowe

- a) Każdego ucznia obowiązują najwyżej dwa terminy oddawania pisemnych dłuższych prac domowych (wypracowań) do sprawdzenia. Nieoddanie pracy w drugim terminie równoznaczne jest z otrzymaniem z tej pracy oceny niedostatecznej.
- b) Sprawdzian obejmujący materiał z całego semestru zostanie zapowiedziany z dwutygodniowym wyprzedzeniem, sprawdziany obejmujące jeden dział - z tygodniowym.
- c) Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać ich z całą klasą, powinien zaliczyć je w terminie jednego tygodnia od daty pisania sprawdzianu lub w przypadku nieobecności z powodu choroby - w terminie dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Niewywiązanie się z powyższego ustalenia równoznaczne jest z otrzymaniem oceny niedostatecznej ze sprawdzianu i utratą możliwości poprawy oceny.
- d) Braki w zeszycie (zapisy z lekcji, prace domowe) uczeń powinien uzupełnić w następujących terminach: maksymalnie w ciągu dwóch tygodni w przypadku choroby, w ciągu 2 dni w innych przypadkach.
- e) W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela niesamodzielnej pracy w czasie trwania sprawdzianu, kartkówki uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- f) Trzy braki pracy domowej (ćwiczenia, krótkie notatki, tabelki) równają się ocenie niedostatecznej.
- g) Kartkówki są niezapowiedziane, obejmują trzy ostatnie tematy (nie lekcje). Nie ma możliwości poprawiania kartkówek.
- h) Błędy ortograficzne w sprawdzianach z gramatyki, wypracowaniach oraz sprawdzianach krótkich mogą spowodować obniżenie końcowej oceny.
- i) Uczeń zna zasady prowadzenia zeszytu z języka polskiego (podane na lekcji organizacyjnej).
- j) Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręcznika oraz zeszytu przedmiotowego na każdą lekcję. Wskazane jest także posiadanie tekstu lektury w czasie jej omawiania.
- k) Uczniowie zapoznają się z poprawionymi pracami pisemnymi w szkole po rozdaniu ich przez nauczyciela.
- l) Sprawy nieuregulowane w PSO reguluje WSO.